
Inleiding

De verkiezingsuitslag van 3 maart 2010 bood niet direct uitzicht op een vanzelfsprekende coalitie voor de gemeenteraad in Dongen. Weliswaar waren er in theorie vele combinaties mogelijk, maar de meeste hadden een uiterst kleine basis of leken niet mogelijk vanwege 'onoverkomelijke' politieke en/of emotionele bezwaren. Partijen konden elkaar wel vinden in de wens een buitenstaander als informateur aan te trekken. Deze werd gevonden in de persoon van de heer mr. Chr.G.J. Rutten, voormalig burgemeester van o.a. Breda en waarnemend burgemeester van Dongen (2005/2006).

Op 22 maart 2010 heeft de informateur zijn bevindingen (bijlage 1) ten overstaan van de opdrachtgevers, raadsleden, pers en publiek het licht doen zien. Zijn advies om een coalitie te vormen door de VVD, SP, CDA en DP is door de genoemde partijen als vertrekpunt aanvaard. Daarna heeft de informateur zich desgevraagd beschikbaar gesteld als formateur de besprekingen te leiden tot het sluiten van een coalitieakkoord en tot de vorming van een op basis van dat akkoord stoelend college.

Onder leiding van formateur Rutten is het volgende coalitieakkoord tot stand gekomen. De coalitiebesprekingen waren intensief, zakelijk, openhartig en transparant. Er was een grote bereidheid te komen tot concrete afspraken, met respect voor ieders standpunten, ideologieën en principes. Op één punt hebben de partijen elkaar niet kunnen vinden. Over de verlegging van de N629 verschilden de inzichten te veel. Het vertrouwen in elkaar en in de gemeenteraad is dusdanig dat de partners deze kwestie hebben bestempeld tot 'vrij onderwerp'. Dat wil zeggen dat alle (coalitie)partijen op dit punt alle vrijheid hebben om te stemmen zoals zij dit wensen.

Dit akkoord is uiteraard niet uitputtend. Onderwerpen die niet op hoofdlijnen zijn vastgelegd in dit akkoord, zullen open en transparant worden voorbereid –daar waar mogelijk met meerdere keuzemogelijkheden-, waarna besluitvorming in de gemeenteraad kan plaatsvinden.

Een van de opvallendste consequenties van deze coalitie is dat er een vierde partij is. Daar waar in het verleden altijd drie wethouders zijn geleverd, uit drie partijen, leveren nu alle partijen één wethouder, gezamenlijk voor 3,2 Fte.

In tijden van bezuinigingen komt dit ogenschijnlijk vreemd over. Maar de alternatieve coalities zouden bestaan uit smalle meerderheden, waarbij de kans op een tussentijdse val van het college groter lijkt. Vanuit het perspectief van continuïteit en stabiliteit, hebben alle partners de stijging van 0,2 Fte geaccepteerd.

In dit coalitieakkoord wordt kort en zakelijk per programma de visie weergegeven, alsmede de uitgangspunten. Daaronder staat in een kader welke concrete voornemens de coalitie heeft op de verschillende beleidsterreinen.

In het coalitieakkoord is extra aandacht voor de gemeentelijke financiën. Uit de meerjarenbegroting is te zien dat Dongen vanaf 2012

rekening moet houden met tekorten op de begroting. Daar bovenop komen nog de bezuinigingen zoals die vanuit Den Haag zijn aangekondigd, maar waarvan nog onbekend is hoe groot deze zullen zijn.

Ten aanzien van de op de gemeente afkomende bezuinigingen, zijn door de coalitiepartners uitgangspunten geformuleerd. Deze uitgangspunten zullen ook worden gehanteerd bij toekomstige – nu nog onbekende – bezuinigingen.

De coalitiepartijen VVD-SP-CDA-DP hebben in de komende bestuursperiode vertrouwen in elkaar, in hun gezamenlijke aanpak, in hun houding richting gemeenteraad, ambtenarenkorps en vooral in de inwoners van Dongen.

Dongen en haar bestuur

Uitgangspunt van deze coalitie is dat de gemeente er is voor de inwoners. De gemeente wil open en transparant zijn, openstaand voor ideeën en opvattingen. De opdracht van deze coalitie aan het college van Burgemeester en Wethouders zal zijn dat inwoners en belanghebbenden in een zo vroeg mogelijk stadium bij beleidsvoorbereiding en besluitvorming moeten worden betrokken.

In de komende vier jaar zal de huishoudportemonnee van de gemeente niet onbeperkt gevuld zijn. Daarom zullen de coalitiepartners een gedegen financieel beleid voeren; daarbij zal niet te ontkomen zijn aan bezuinigingen. Dat mag echter niet ten koste gaan van het sociaal gezicht van de gemeente: zij die echt ondersteuning nodig hebben, zullen deze ook krijgen.

Burger en lokale democratie

Uitgangspunten en visie:

Er wordt een te grote afstand tussen het gemeentebestuur en de inwoners ervaren. Inwoners hebben het gevoel weinig invloed te hebben op zaken die hen direct raken. In de communicatie tussen 'het gemeentehuis' en de inwoners gaat het te vaak mis. Dat komt onder andere door de verschillende verwachtingen die de inwoners en de gemeente van elkaar hebben. De houding van de gemeente moet anders. Dat wil zeggen: van de gemeente mag worden verwacht dat correct, tijdig en volgens afspraak een antwoord op vragen of verzoeken wordt gegeven.

De relatie tussen college en gemeenteraad heeft de afgelopen jaren onder druk gestaan. Het nieuwe college zal de gemeenteraad zo vroeg mogelijk betrekken in de beleidsontwikkeling en de besluitvorming. Het college voert een transparant en interactief beleid, met de gemeenteraad en met de inwoners.

Er wordt fors ingezet op vermindering van regelgeving en bureaucratie. Alle effecten daarvan worden inzichtelijk gemaakt.

Deze coalitie wil vernieuwend, interactief, transparant, toekomst- en inwonersgericht te werk gaan. Democratie betekent ook rekening houden met de minderheid.

Daar waar dat kan, moeten gemeenschappelijke regelingen tegen het licht worden gehouden. De gemeente staat in principe open voor

samenwerking, zeker in Midden-Brabant (zoals de strategische agenda Midden-Brabant van de Ideale Connectie), maar bij elk samenwerkingsverband moet direct of indirect een Dongens belang zijn

gediend. Samenwerking moet voornamelijk op uitvoeringsniveau worden gezocht. De gemeente moet zelf de regie in handen kunnen houden, zodat daarmee onder andere de eigen identiteit blijft gewaarborgd.

Speerpunten:

Vaststellen nota inwonersparticipatie

Opstellen en vaststellen referendumverordening

Vermindering van de regeldruk voor inwoners, verenigingen en bedrijven in bijvoorbeeld APV, aanvraag voorzieningen, diverse vergunningen

Verbetering contact en correspondentie inwoners, bedrijven en organisaties (inclusief mogelijkheden tot sancties bij niet correct handelen)

Maatwerk in opzet Dorps- en wijkraden, in samenspraak met de dorps- en wijkraden zelf

Prioriteit aan ontwikkeling Klant Contact Centrum (KCC)

Ruimtelijke Ordening

Uitgangspunten en visie:

Dongen is een aantrekkelijke, groene gemeente om te wonen. Dat moet vooral behouden blijven. Woningbouw zal bij voorkeur plaats vinden in zogenaamde inbreidingslocaties; echter niet ten koste van evenwicht tussen enerzijds groen en leefbaarheid en anderzijds bebouwing.

Uitgangspunt bij het bouwen van woningen is de kwantitatieve en kwalitatieve behoefte zoals die uit onderzoek blijkt. Uiteraard is hierover overleg met de woningcorporaties Vieya en Slagenland. De behoefte van de inwoners van Dongen staat hierbij centraal.

Ten aanzien van verkeer heeft de verkeersveiligheid prioriteit. Door nu snel de centrumring te sluiten, zal het aantal verkeersbewegingen in het centrum afnemen. Dongen moet zich als een echte fietsgemeente blijven ontwikkelen: de fietser moet zich goed en veilig kunnen verplaatsen. De gemeente moet daarbij zorgen voor adequate voorzieningen.

Het fietspad aan de Kanaaldijk Noord staat niet ter discussie, wel zal worden heroverwogen of een fietspad met een andersoortige bestrating/verharding een optie is.

Het actieve grondbeleid is voor de gemeente Dongen de afgelopen jaren een bron van inkomsten geweest. Met een goede grondportefeuille kan de gemeente zelf regie voeren over gewenste ontwikkelingen. Gezien de huidige financiële positie van de gemeente zal in de komende bestuursperiode terughoudender worden omgegaan met grondverwerving, maar profijtelijke kansen worden zoveel mogelijk benut.

De Centrumontwikkeling blijft een speerpunt. De coalitiepartners spreken daarbij uit dat betrokkenheid van ondernemers en bewoners van het allergrootste belang is. Aan de basis van de Centrumontwikkeling blijft het visiedocument liggen. Gezien de

economische tijd is het wel goed denkbaar dat de herontwikkeling gefaseerd wordt ingezet. Als blijkt dat de partners geen plannen kunnen ontwikkelen die passen binnen het uitgangspunt van de gemeente: 'budget neutraal', is het eveneens denkbaar dat de herontwikkeling gefaseerd wordt ingezet.

Tussentijds zal de gemeente zorgen dat de openbare ruimte in het centrum kwalitatief op orde blijft.

De Ruimtelijke Ordening in het buitengebied moet zich zoveel mogelijk kenmerken door behoud van de openheid van het gebied en de economische vitaliteit. Bestaande bedrijven worden in de gelegenheid gesteld om in beperkte mate uit te breiden.

Op het gebied van economie moet de gemeente Dongen een gemeente zijn waar het goed ondernemen is. De gemeente moet in die zin een faciliterende rol spelen en daarmee het vestigingsklimaat bevorderen. Ondernemers moeten vanuit de gemeente op een juiste wijze en op maat worden begeleid (een ondernemersloket). Naast de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen, dient leegstand op bestaande terreinen te worden bestreden. Daarbij hoort een flexibele opstelling van de gemeente voor hergebruik van bedrijfs- en industriepanden. De gemeente biedt ruimte aan innovatieve kleine bedrijven. De gemeente stimuleert ontwikkelingen zoals glasvezel en hergebruik van Co2 uitstoot en restwarmte.

Deze coalitie gaat aan de slag met uitvoering van het Toeristisch Recreatief ActiePlan en heeft een open houding t.o.v. het ambitiedocument van 'Hart van Brabant' zijn uitgangspunt. Dongen moet een gemeente zijn waar het goed vertoeven is.

Zoals boven gemeld is de eventuele verlegging van de Heistraat (N629) benoemd tot 'vrij punt'. De coalitiepartners hebben hierover geen gezamenlijk standpunt ingenomen.

Speerpunten:

Periodieke verantwoording en evaluatie grondbeleid

Organiseren draagvlak centrumplannen

Planologische procedure sluiten centrumring opstarten

Sluiten centrumring

Overweging aanpassen verdeling woningtypen (30-40-30)

Terughoudend omgaan met RvR regeling

Actief beleid tegengaan leegstand op bedrijventerreinen

Verruiming mogelijkheden hergebruik bedrijfspanden

Heroverweging type verharding fietspad kanaaldijk Noord

Realiseren ondernemersloket, met één accountmanager eventueel in samenhang met het Klant Contact Centrum (KCC)

Onderschrijven van ambities op toeristisch en recreatief gebied

Stimuleren maatschappelijk en/of innovatief ondernemen

Openbare Ruimte

Uitgangspunten en visie:

Dongen is een schone en veilige gemeente. Uitgangspunt is dat dit ook zo moet blijven. De kosten en de efficiëntie van de uitvoering, zullen deze bestuursperiode onderwerp van onderzoek zijn.

Daar waar in de openbare ruimte achterstallig onderhoud is ontstaan, wordt deze op een zo kort

Speerpunten:

Mogelijkheden tot efficiënter en goedkopere inzet van mens en middelen in groenonderhoud

Herstel achterstallig onderhoud Openbare Ruimte

mogelijke termijn hersteld. Groot onderhoud in het centrum moet worden gezien in het kader van de Centrumontwikkeling.

Milieu en bouwen

Uitgangspunten en visie:

In het huidige tijdsbeeld behoort 'duurzaam' een vanzelfsprekendheid te zijn als het gaat over milieu en bouwen. Het idee dat duurzaamheid automatisch tot kostenverhoging leidt, is achterhaald. Duurzaamheid bezorgt ook opbrengsten, zowel financieel als ook in de vermindering van belasting voor het milieu.

In dit bewustwordingsproces heeft de gemeente in brede zin een rol en een voorbeeldfunctie. De gemeente moet concreet afspraken blijven maken met woningcorporaties, bedrijven en organisaties over duurzaam bouwen en verbouwen.

De uitgangspunten zoals die geformuleerd zijn in de nota 'Duurzaam bouwen en wonen', blijven voor deze coalitie onverkort van kracht.

De gemeente ondersteunt actief bedrijfsontwikkeling op het gebied van duurzaamheid en verbetering van het milieu.

Bij de inzameling van huisvuil is uitgangspunt dat de gemeente verantwoordelijk blijft voor de inzameling en de kwaliteit van de inzameling. Inzameling op basis van DifTar (tariefsdifferentiatie; betalen naar gewicht en/of aanbidding) heeft niet de voorkeur van de coalitiepartners.

Speerpunten:

Maken/bijstellen prestatieafspraken woningcorporaties en belanghebbenden over duurzaam (ver)bouwen

In de kerntakendiscussie mogelijkheid tot uitbesteding ophalen huisvuil opnemen

Sociale Voorzieningen

Uitgangspunten en visie:

De coalitie voor de bestuursperiode 2010-2014 kent een sociaal gezicht. Uitgangspunt is: Solidariteit, iedereen moet volwaardig kunnen meedoen. Voorzieningen moeten daar terecht komen waar ze horen. De toegankelijkheid en bereikbaarheid van voorzieningen voor zowel de minima als de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) moeten verbeterd worden, o.a. door de regelgeving te vereenvoudigen en bureaucratie terug te dringen. Als bij een aanvraag ondersteuning nodig is, dan zal die worden geboden, waarbij een bijdrage naar draagkracht kan worden gevraagd

Bij bestedingen in het kader van de WMO moet een goede verhouding zijn tussen de prijs en kwaliteit.

Vermindering bureaucratie in aanvraagprocedures

Bevorderen optimale benutting WWB

Herstel relatie College – Adviesraad Sociale Zekerheid

Onderzoek naar hergebruik van middelen (WMO)

Onderzoek overheadkosten WMO

Inzet bestaande maatschappelijke netwerken (o.a. signaleringsfunctie)

De betaalbaarheid van voorzieningen blijft voorop staan. Bezuinigingen op het terrein van Sociale Voorzieningen zullen eerst

worden gezocht op het gebied van duurzame uitstroom naar werk of participatie, voordat gekeken zal worden naar het aanscherpen van criteria of budgetten.

Onderwijs

Uitgangspunten en visie:

Het onderwijs in de gemeente moet van goed niveau zijn. Dat geldt zowel voor het onderwijs zelf, als ook voor de huisvesting en kwaliteit van de huisvesting. De coalitie ondersteunt het brede school concept. Daarbij is het uitgangspunt dat voor elk onderwijscluster het brede school concept wordt ingevoerd. De gemeente neemt dan ook een actieve stimulerende rol om te komen tot brede scholen in onze gemeente.

Speerpunten:

Voortvarende aanpak planontwikkeling Brede School voorzieningen

Behandeling en vertaling resultaten Luchtkwaliteit Scholen

Behandeling en vertaling resultaten asbestonderzoek scholen

Maatschappelijk Welzijn

Uitgangspunten en visie

Dongen kent een groot betrokken maatschappelijk leven. Dongen telt talrijke clubs, verenigingen en stichtingen – al dan niet met een formeel karakter. Voor de coalitiepartijen staat voorop dat Dongen over goede sociaal-culturele voorzieningen moet beschikken om de vele activiteiten in de gemeente te kunnen huisvesten. Of de besluiten zoals die in de afgelopen maanden zijn genomen handhaafbaar zijn, is echter de vraag. Daarom zal de gemeente overleggen met Vieya over het MFC voor wat betreft de locatie, functie, omvang en exploitatie te heroverwegen. Zeker moet worden gekeken of een sociaal-culturele voorziening te realiseren is op die locatie waar zo een voorziening en centrumvoorzieningen elkaar kunnen versterken.

Het integratieproces is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gemeente en betrokkenen.

Gewerkt wordt aan draagvlak voor samenwerking binnen het welzijnswerk. Welzijn en zorg moet integraal benaderd worden.

De jeugd heeft de toekomst. De gemeente moet de regierol ten aanzien van het Centrum voor Jeugd en Gezin stevig oppakken. Daarnaast moet de gemeente nadrukkelijk (sterker) beleid ontwikkelen op het gebied van alcohol- en drugsproblematiek, zowel op preventief gebied als ook in sanctionerende zin.

De gemeente koestert het cultureel erfgoed in de gemeente, als onderdeel van de eigenheid en identiteit van Dongen.

De gemeente zal actiever gaan sturen op samenwerking tussen verschillende sportverenigingen, maar ook op samenwerking tussen sportverenigingen en maatschappelijke organisaties. Het multifunctioneel gebruik van de diverse accommodaties is daarbij het uitgangspunt.

Ten aanzien van verschillende accommodaties zal een lange termijn visie worden

ontwikkeld, om huidige en toekomstige knelpunten op te lossen. De parkeerproblematiek in en om de Hertog Janstraat en het aflopen van de huidige overeenkomst voor Zwembad 'De Vennen' vragen om een definitieve oplossing.

Speerpunten:

Heroverweging in samenspraak met partners, over plaats, functie, omvang en exploitatie MFC

Invulling geven aan regierol Centrum Jeugd en Gezin

Versterken gemeentelijk beleid drugs- en alcoholproblematiek

Ontwikkelen draagvlak voor samenwerking binnen welzijnswerk

Ontwikkelen lange termijn visie sportaccommodaties

Stimuleren multifunctioneel gebruik

sportaccommodaties

Onderzoeken van de mogelijkheden tot een integrale benadering van zorg en welzijn.

Veiligheid

Uitgangspunten en visie:

Uit de veiligheidsmonitor blijkt dat Dongen relatief veilig is. Dat moet zeker zo blijven. Vanuit de gemeente en via het regionaal college moet blijvend aandacht worden gevraagd voor het zichtbaar aanwezig zijn van de wijkagenten in de dorpskernen en de wijken van de gemeente.

Er wordt thans een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden om in Dongen meer Buitengewoon OpsporingsAmbtenaren (BOA's) in te zetten. Indien dat onderzoek daartoe de mogelijkheid/wenselijkheid

biedt, zullen bij wijze van proef één of twee BOA's worden aangesteld.

Speerpunten:

Nadrukkelijke aandacht vanuit college voor zichtbaar aanwezig wijkagenten

Behandeling en vertaling onderzoek naar aanstellen meer BOA's

Financiën

Uitgangspunten en visie:

Om de begroting voor de komende jaren goed sluitend te krijgen en om de reserves op peil te brengen, is een kerntakendiscussie onafwendbaar. Daar zal het college, in samenspraak met de gemeenteraad, op niet al te lange termijn (uiterlijk in het najaar van 2010) een begin mee moeten maken.

Het vertrekpunt voor de coalitie is dat over de periode 2011 tot 2013 er een verwacht begrotingstekort ontstaat, olopend van € 438.000 tot € 2.184.000 ontstaat. In de tabel op de volgende pagina wordt dit verwachte tekort tot 2013 toegelicht.

	2011	2012	2013
<i>Nog in te vullen taakstellende bezuiniging</i>	450.000 N	450.000 N	450.000 N
<i>Saldo begroting 2010 - 2013</i>	12.000 V	216.000 N	734.000 N
<i>Te verwachting korting gemeentefonds</i>		1.000.000 N	1.000.000 N
<i>Totale bezuinigingsopgave</i>	438.000 N	1.666.000 N	2.184.000 N
<i>Nieuw beleid</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>

In principe is geen enkel onderdeel van de begroting onbespreekbaar, maar bij mogelijke bezuinigingen hanteert de coalitie eerst de volgende uitgangspunten:

- Realiseren van sluitende begroting en het voeren van een solide financieel beleid;
- het zo mogelijk zo veel mogelijk op peil brengen van de reserves in 2014 op het niveau van € 8.000.000;
- het zoveel mogelijk vermijden van lastenverzwaring (incl. volstaan met prijsinflatiecorrectie OZB);
- het ontzien van sociaal kwetsbare groepen; maatschappelijke deelname waarborgen;
- handhaven van basisvoorzieningen (bereikbaar voor doelgroepen);
- handhaven van een basiskwaliteit voor wat betreft de openbare ruimte;
- terugbrengen van de kosten van inhuur van derden;
- het versterken van de doelmatigheid van beleid (clustering accommodaties, multifunctioneel en medegebruik);
- doelmatig en sober beleid;
- herijking gemeentelijk takenpakket: kerntakendiscussie. Centraal staat daarbij de vraag waarvoor de gemeente verantwoordelijk is;
- samenwerking met andere gemeenten op uitvoeringstaken en bedrijfsvoering (waarbij gemeente de regie en zeggenschap houdt en haar verantwoordelijkheid kan invullen);
- inzetten op gemeentelijke regierol (met maatschappelijke instellingen worden afspraken gemaakt over te bereiken resultaten en doelen en die instellingen leggen hierover verantwoording af);
- versterken doelmatigheid gemeentelijke organisatie;
- verbeteren gemeentelijke dienstverlening;
- versterken doelmatigheid gemeenschappelijke regelingen.

Daarnaast wordt de discussie over waar en hoeveel te bezuinigen, gevoerd langs het stramien van de K+V-rapportages (doelmatigheid en bezuinigingsvoorstellen).

Naast mogelijke bezuinigingsmaatregelen zal het college actiever gaan zoeken naar verkrijgbare subsidies bij regionale, provinciale, landelijke en Europese overheden.

Tekorten op de begroting zullen in beginsel niet worden gedicht via verhogingen van tarieven en belastingen. In principe zal de verhoging van tarieven en belastingen niet uitstijgen boven de inflatie. In geval van zeer bijzondere projecten, kan tot een hogere verhoging worden besloten.

Speerpunten:

Opstarten kerntaken discussie
Opstarten bezuinigingsoperatie

Tenslotte

Voor de bestuursperiode 2010-2014 hebben de coalitiepartijen VVD-SP-CDA-DP zich kunnen vinden in dit coalitie-akkoord. Het akkoord is tot stand gekomen in een grote bereidheid van de partners om met een nieuw elan en een open houding de uitdagingen van de komende periode gezamenlijk op te pakken. Naast zorgen over de betaalbaarheid van eerder ingezet beleid en van nieuwe ambities wil deze coalitie niet tornen aan haar doel: een open bestuurscultuur, gericht op de belangen en de betrokkenheid van de inwoners. Ook streeft deze coalitie ernaar de relatie tussen raad en college te verbeteren ten faveure van een sterker en efficiënter bestuur.

De coalitiepartijen zijn veel dank verschuldigd aan de (in)formateur Chris Rutten. Dank gaat ook uit naar de medewerkers van de Gemeente Dongen op wie in het formatieproces een beroep is gedaan. De samenwerking met hen biedt veel perspectieven voor de toekomst.

Wij gaan aan de slag. Het zal niet makkelijk worden, maar deze coalitie en dit college zullen er staan. Wij zullen u verrassen! U kunt op ons vertrouwen!

Namens de coalitiepartijen,

L.L.M.L. Huysmans
VVD

R.C.J. Roovers
SP

A.R.J. Vonk
CDA

M.H. van Iersel
DP

Portefeuilleverdeling

Burgemeester Simone Dirven – Van Aalst:

Openbare Orde en Veiligheid
(integrale) Handhaving
Algemene (beleids)coördinatie/zaken
Algehele representatie
Beeldende kunst en kunstaankopen

Ad van Beek:

Openbare Werken
Accomodatiebeleid (incl.MFC)
Inkoop en aanbestedingsbeleid
Milieu en afval
Water
Verkeer en Vervoer
Grondbeleid /grondbedrijf
ICT/automatisering
Facilitaire Zaken
Personeel en Organisatie
Financiën
Belastingen
Begraafplaatsen
Eerste locoburgemeester

René Roovers:

Welzijn
Leefbaarheid/ Wijk- en Dorpsraden
Volksgezondheid
Gezondheidsbeleid
Ouderen- en seniorenbeleid
Jeugd en jongeren
Fietsbeleid
Sociale Zaken en Werkgelegenheid
WMO
Tweede locoburgemeester

Joop Velthoven:

Ruimtelijke Zaken
(w.o. ruimtelijk water
Ecologische
Verbindings
zone)

Bouw en Woningtoezicht
Centrumontwikkeling
Monumentenzorg
Volkshuisvesting
Toerisme en Recreatie
Derde locoburgemeester

Bas Evesgaars:

Nieuwe bestuurscultuur
inwonerparticipatie
Communicatie/voorlichting
Burgerzaken
Dienstverlening
Economische Zaken
Onderwijs/educatie
Sport
Cultuur
Vierde locoburgemeester

Bijlage: Eindrapport Informatieronde

OPDRACHT:

Door de lijsttrekker van de politieke partij op welke op 3 maart 2010 in de gemeente Dongen bij de gemeenteraadsverkiezingen 2010 de meeste stemmen zijn uitgebracht, ben ik in week 10 benaderd met de vraag of ik als informateur beschikbaar was. Daarop heb ik bevestigend geantwoord. Op vrijdag 12 maart is mij gemeld dat alle gekozen fracties in de gemeenteraad hebben ingestemd met een zodanige voordracht. De informatieopdracht is na enige discussie als volgt geformuleerd:

De informateur krijgt de opdracht om gelet op de verkiezingsuitslag, gelet op de verkiezingsprogramma's en op basis van bilaterale gesprekken met alle partijen, een overzicht te maken van mogelijke coalities. Daarbij zal de informateur aangeven wat naar zijn oordeel de best werkbare coalitie zal zijn.

De informateur zal na zijn werkzaamheden een rapport van bevindingen aanbieden aan zijn opdrachtgever, zijnde de zes politieke partijen in de gemeenteraad van Dongen.

In het weekend van 13 en 14 maart heb ik alle verkiezingsprogramma's met elkaar vergeleken. Mede op basis daarvan heb ik een lijst met gespreksonderwerpen samengesteld, waarlangs ik de verkennende gesprekken heb gevoerd.

In totaal heb ik twee gespreksrondes gevoerd met alle politieke partijen. Op maandag 15 en woensdag 17 maart heb ik met alle partijen afzonderlijk gesprekken van anderhalf uur gevoerd. Op zaterdag 20 maart heb ik met alle partijen gesprekken van vijfenveertig minuten gehad.

Op zondag 21 maart en maandagochtend 22 maart heb ik mijn bevindingen in dit eindrapport neergezet. Daarnaast heb ik een oriënterend gesprek gehad met de burgemeester voorafgaand aan de eerste gesprekken. Ook heb ik de burgemeester geïnformeerd voorafgaande aan de openbare slotbijeenkomst op 22 maart, 19.30 uur.

In deze rapportage heb ik zo zakelijk en concreet mogelijk mijn bevindingen weergegeven. De politieke partijen in de gemeenteraad van Dongen hebben gezamenlijk aangegeven dat zij zo snel als mogelijk een nieuw college willen vormen. Onderbouwingen van de gekozen methodiek en onderbouwingen van minder haalbare of realistische coalities, heb ik om die reden niet verder uitgewerkt.

BEVINDINGEN:

De PvdA heeft direct aangegeven geen collegeambities te hebben. De PvdA is om die reden niet opgenomen in het uiteindelijke overzicht. Gevraagd naar de bereidheid van de PvdA tot het verlenen van gedoogsteun, heeft deze partij een en andermaal aangegeven dat zij niet op voorhand bereid is tot het verlenen van gedoogsteun. De PvdA zal elk voorstel oordelen en wegen en op basis daarvan besluiten. De PvdA heeft overigens aan elke gespreksronde deelgenomen.

Na de eerste gespreksronde heb ik twee overzichten gemaakt. Het eerste is een schematisch overzicht van mogelijke coalities op basis van de verkiezingsuitslag en programmatische overeenkomsten. Dit overzicht is niet uitputtend. Het tweede overzicht bestaat uit de uitgesproken mogelijkheden tot coalitievorming door en met de afzonderlijke partijen. Beide overzichten vindt u op de volgende pagina.

NB: De combinatie SP-CDA-DP (11 zetels van de 21) lijkt op basis van de verkiezingsuitkomst (grote verkiezingswinnaar (VVD)) niet voor de hand te liggen. Deze combinatie is door geen van de partijen genoemd of aan de orde geweest en laat ik derhalve buiten beschouwing, als zijnde niet relevant.

THEORETISCHE MOGELIJKHEDEN:					ZETELS
VPD	VVD		CDA	DP	15
VPD	VVD		CDA		12
	VVD	SP	CDA		12
	VVD	SP	CDA	DP	15
	VVD	SP		DP	11
	VVD		CDA	DP	11

WIE		MET				
WIL		cda	dp	sp	vpd	vvd
CDA						
DP						
SP						
VPD						
VVD						

uiteraard	voorkeur	twijfel	gerede twijfel	zeer onvoor- stelbaar
-----------	----------	---------	-------------------	--------------------------

BESCHOUWINGEN N.A.V. PROGRAMMA'S EN GESPREKKEN:

Louter op basis van de inhoud van de verkiezingsprogramma's, kom ik op een optimale combinatie van VPD-VVD-CDA-DP: er zou dan een stevige meerderheid van 15 (van de 21)zetels zijn gerealiseerd. In mindere mate zou dat kunnen gelden voor een combinatie VPD-VVD-CDA (12 zetels).

Echter, beide combinaties stuiten op verzet bij de VVD die aangaf niet in een coalitie te willen zitten met de VPD, vanwege onoverbrugbare cultuurverschillen.

De VVD, SP en DP hebben aangegeven met elkaar een coalitie te willen vormen. Door de drie partijen is desgevraagd kenbaar gemaakt eventueel ook met het CDA te willen samenwerken.

NB: Een combinatie SP-CDA-DP heb ik, zoals eerder uiteengezet, buiten beschouwing gelaten.

De volgende drie scenario's neem ik derhalve verder in ogenschouw:

<u>SCENARIO A:</u>	VVD	SP	CDA	DP	(15)	"combinatie A"
<u>SCENARIO B:</u>	VVD	SP	DP		(11)	"combinatie B"
<u>SCENARIO C:</u>	VVD	CDA	DP		(11)	"combinatie C"

Voor de drie scenario 's geldt steeds de aanwezigheid van de VVD en het DP. In twee van de drie scenario's is sprake van een derde partij, de SP (scenario B) of het CDA (scenario C). Voor beide van deze scenario's geldt dat er sprake is van een minimale meerderheid. **Op zich is dat een continuïteitsrisico.** Dat risico acht ik in de combinatie C (VVD, CDA, DP) minder groot dan in de combinatie B (VVD, SP, DP), aangezien de betrokken partijen programmatisch dichter bij elkaar staan. Anderzijds is het te verwachten dat de combinatie B (VVD, SP, DP) eerder kan rekenen op (ad-hoc gedoog)steun van de zijde van de PvdA. In deze scenario's (B en C) zou de PvdA echter een doorslaggevende rol bij de besluitvorming krijgen, hetgeen geen recht doet aan de verkiezingsuitslag en de bewuste keuze van deze partij zich afzijdig te houden bij de coalitievorming.

Ik heb derhalve gekeken naar de mogelijkheden tot verbreding vanuit deze basis. Zo kom ik op het scenario A. Voor de hand lag de combinatie B en C samen te brengen tot de combinatie A; dus VVD, SP, CDA en DP, dus 4 partijen, tezamen 15 zetels.

Mijn opvattingen bij deze scenario's:

Ik bekijk de drie scenario's op de items: kansrijkheid, robuustheid, houdbaarheid, vertrouwen. Zeker zo belangrijk (maar in dit stadium nog niet aan de orde) is de vraag hoezeer de gekozen combinatie een bijdrage kan leveren aan de belangen van de inwoners en aan de relaties burger-politiek, burger-bestuur, politiek-bestuur.

Recht doende aan de verkiezingsuitslag, is de VVD in elk geval geroepen tot het dragen van regeerverantwoordelijkheid. In mindere mate geldt dat ook voor het DP.

De SP is in Dongen al jaren een constante politieke factor van betekenis. Men wil af van het imago van alleen maar protestpartij. Participeren in een coalitie, is zeker mogelijk en aan de orde. De SP toonde in de gesprekken grote regeerbereidheid. Geconfronteerd met de programmatische verschillen, zegde men toe absoluut bereid te zijn in het coalitieoverleg te willen zoeken naar overeenstemming op de concrete items.

Scenario A: VVD – SP – CDA - DP

Scenario A kent zowel voor- als nadelen. De VVD heeft zich uitgesproken voor deze combinatie, omdat zij hierin een brede basis vindt, welke eveneens recht doet aan de uitslag van de verkiezing. In beide argumenten kan ik de VVD vinden. Ik maak bij dit scenario echter ook een paar kanttekeningen.

Allereerst heeft het CDA aangegeven gereede twijfels te hebben bij samenwerking met de SP. De twijfel ligt daarbij zowel op programmatisch als op persoonlijk vlak. Er is een kans dat deze twijfel in de formatiebesprekingen niet kan worden weggenomen.

De programmatische verschillen spelen ook ten aanzien van de programma's van de VVD en het DP. De verschillen zijn niet onoverkomelijk, maar bij een eventuele formatie moeten hierover wel concrete afspraken worden gemaakt. Doet men dat niet, dan kan dat de continuïteit in de toekomst ernstig belemmeren. Hierbij erken ik tegelijkertijd dat een raadsmeerderheid niet in het geding komt als één van de partijen afwijkend zal stemmen in een raadsvergadering. Dat zal in incidentele gevallen waarschijnlijk niet tot problemen leiden. Wanneer daar structureel sprake van is, zal dit ongetwijfeld tot spanning en wrijving leiden.

Daarnaast leidt de combinatie van vier partijen tot een 'wethouders-probleem'. In Dongen is altijd uitgegaan van drie full-time wethouders. Met vier partijen, zullen er vier wethouders komen. Dat zal of leiden tot toename van de bestuurskosten of tot een parttime aanstelling van (meerdere van de) vier wethouders. Beide opties zullen onderwerp van discussie moeten zijn.

Scenario B: VVD – SP - DP

Hiervoor geldt dat de drie betrokken partijen zich primair hebben uitgesproken voor deze combinatie. (Later heeft de VVD daarnaast de voorkeur uitgesproken voor de combinatie met vier partijen. VVD gebruikt hierbij de term "zaken kabinet").

Er is dus een samenwerkingsbereidheid voor scenario B. Met 11 zetels is deze combinatie kwetsbaar. Er is wel regelmatig kans op ad-hoc steun van de PvdA, meer dan bij scenario C.

De programma's van enerzijds SP en anderzijds VVD, zijn op wezenlijke punten uiteenlopend. Ik heb daarom, ook gelet op de smalle basis van 11, wel zorg over de houdbaarheid van deze coalitie. Wellicht zal men met enige moeite een coalitieprogramma kunnen opstellen, maar of men in de praktijk van alle dag bestand zal zijn tegen de verschillende politieke standpunten (en de druk van de achterban) is twijfelachtig. Daarbij komt het eerder genoemde punt van aandacht tussen VVD en DP (programmatische verschillen; zie scenario A).

Scenario C: VVD – CDA - DP

Voor de drie betrokken partijen is dit niet hun eerste keus, maar wel een aanvaardbare keus. Programmatisch is deze combinatie minder risicovol en robuuster dan de combinatie van scenario A. Maar de smalle basis is hier wel risicovol. Ook hier geldt het eerder genoemde punt

tussen VVD en DP. De ad-hoc gedoogsteun van de PvdA zal in theorie beperkter zijn dan in scenario A, maar op gedoogsteun van de VPD kan wel eerder worden gerekend.

CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN:

Gelet op het bovenstaande kom ik, na de diverse kansen en risico's bij de mogelijke combinaties te hebben bestudeerd, tot de conclusie dat een coalitie van VVD, SP, CDA en DP (scenario A) uitzicht biedt op een werkbare en robuuste samenwerking voor de komende 4 jaren.

Daarbij vraag ik (niet uitputtend) wel nu reeds aandacht voor enkele mogelijke "beren op de weg":

1. Als de programmatische verschillen tijdens het opstellen van een coalitieprogramma onverhoopt onoverkomelijk blijken, kan worden teruggevallen op een der scenario's B of C.
2. Het is mijns inziens volstrekt noodzakelijk over alle onderwerpen die "bots-potentie" in zich dragen, concrete en gedetailleerde afspraken te maken vóór de vorming van een college.
3. Als de vele open einden in de programma-ambities van het DP (nagenoeg) alle terug moeten komen in een coalitieprogramma, zal dat bij de onderhandelingen, dan wel later, botsen met de beoogde en uitgesproken budgetbeheersing die essentieel is voor de partijen.
4. Spoed is gevraagd, maar zorgvuldigheid moet toch voorop staan in het belang van de robuustheid van het toekomstig college.
5. De bereidheid met elkaar in zee te gaan, moet tot uitdrukking komen in de bereidheid om bij elk onderdeel te geven en te nemen.
6. Gelet ook op - nog meer - (financiële) problemen die op de gemeente(n) af lijken te komen, zal het bereiken van een degelijk programma-akkoord geen makkelijke opgave worden.

Toch beveel ik aan dat de genoemde partijen nu spoedig aan tafel gaan zitten om te overleggen over een coalitieprogramma, zo **concreet, reëel en gedetailleerd** mogelijk beschreven.

De VVD zou in deze fase, als grootste van de beoogde coalitiepartijen, de leiding moeten krijgen.

Desgevraagd ben ik beschikbaar voor een rol in het formatietraject.

TOT SLOT:

Met veel energie, inzet en genoeg heb ik gevolg gegeven aan Uw uitnodiging als informateur op te treden.

De houding van alle partijen kwam aangenaam over. Dat partijen in een dergelijk proces "uit de boot" kunnen vallen, behoort bij de politiek. Ik kan mij grote teleurstelling bij de uitkomst heel goed voorstellen. Ik wens degenen die dat treft veel sterkte.

Veel (onder)steun(ing) heb ik ondervonden van Uw raadsgriffier Willem Vulto. Ik ben hem daarvoor zeer erkentelijk.

Ik wens U veel succes met het vervolg, zo dadelijk en in de komende vier jaren.

Mr.C.G.J. Rutten
22 maart 2010